

काठेखोला गाउँपालिका

आ.व.२०८०/०८१

१३ औँ गाउँसभा

नीति तथा कार्यक्रम

काठेखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
बिहुँकोट, बागलुङ

काठेखोला गाउँपालिका

१३ औँ गाउँसभा २०८० / ०८१

अध्यक्ष राजु थापाज्युद्धारा प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रम

काठेखोला गाउँपालिकाको गरिमामय १३ औँ गाउँसभामा उपस्थित गाउँसभा सदस्यज्युहरु, कर्मचारी एवम् पत्रकार मित्रहरु, साथै सामाजिक सञ्जाल लगायत विभिन्न माध्यमबाट हाम्रो नीति तथा कार्यक्रम हेर्ने र सुन्ने काठेखोला गाउँपालिकाबासी आमामुवा दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक स्वागत एवम् न्यानो अभिवादन व्यक्त गर्दछु ।

यस गरिमामय सभामा काठेखोला गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम पेश गर्न पाउदा मैले आफुलाई गौरवान्वित महशुस गरेको छु । वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका क्रममा गाउँपालिकालाई महत्वपूर्ण सल्लाह सुझाव दिनुहुने सम्पूर्ण आमामुवा दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरुमा हार्दिक आभार एवम् धन्यवाद व्यक्त गर्दछु ।

सर्वप्रथम नेपालको प्रजातान्त्रिक आन्दोलन, राजनैतिक अग्रगमन र लोकतन्त्रको सवलिकरणको क्रममा भएका ऐतिहासिक आन्दोलनहरुमा आफ्नो जीवन आहुति गर्नुहुने ज्ञात अज्ञात सम्पूर्ण सहिदहरु प्रति उच्च सम्मान व्यक्त गर्दै हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । साथै, मुलुकमा राजनैतिक एवम् सामाजिक रुपान्तरण र परिवर्तनका लागि नेतृत्व प्रदान गर्नुहुने श्रदेय राजनैतिक नेता एवम् सामाजिक अगुवाहरु सहित सम्पूर्ण काठेखोला बासीमा हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्दछु ।

नागरिकहरुको सबैभन्दा नजिकको सरकारका रुपमा स्थापित स्थानीय सरकारको सरकार प्रमुखको रुपमा नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरिरहदा काठेखोला बासीहरुको अनुहारमा खुशी, समग्र विकास, परिवर्तन र समृद्धिको फलक दिने गरि हाम्रा हरेक नागरिकहरुको उत्कट चाहनालाई सम्बोधन गर्ने दृढ संकल्प गर्दछु । हाम्रो र यहाँका नागरिकहरुको सुशासन प्रतिको चासो, छिटो छरितो गुणस्तरिय सेवा प्रवाह, जनउत्तरदायि जनप्रतिनिधि र जिम्मेवारी बोधले युक्त राष्ट्रसेवकहरुको सामुहिक बुझाइ र जनता प्रतिको सुभक्तुपूर्ण दायित्व बोधले हामीलाई समृद्ध र विकसित गाउँपालिका निर्माणको अभिभारा पुरा हुनेछ भन्ने विश्वास गरेको छु ।

नेपालको संविधान २०७२ ले परिकल्पना गरेको तीन तहको सरकार मध्ये जनताको सबैभन्दा नजिकको सरकारका रुपमा रहेको स्थानिय सरकारको दोश्रो कार्यकालमा हामी रहेका छौ । मिति २०७९ वैशाख ३० सम्पन्न भएको दोश्रो स्थानिय तहको निर्वाचन मार्फत जनताको भारी जनादेशले हामीलाई यो पालिकाको समृद्धि र विकासको जिम्मेवारी प्राप्त भएको छ । सुन्दर समुन्नत र समृद्ध गाउँपालिका निर्माण गर्ने हाम्रो संकल्प समस्त गाउँपालिका बासीको समृद्धिको चाहाना र हामीले निर्वाचनको क्रममा हाम्रा मतदाता एवम् आम नागरिकहरु प्रति अभिव्यक्त गरेका प्रतिज्ञाहरु पुरा गर्ने दिशामा हामीले आ.व.२०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रमलाई अभिमुख गरेका छौ । यसका लागि दिगो विकासको राष्ट्रिय लक्षहरुको स्थानीयकरण गर्दै गुणस्तरीय पुर्वाधार निर्माण सहित स्थानीय श्रोत र साधनको पहिचान एवम् परिचालन गरी समावेशी, जलवायु उत्थानशील तथा दिगो स्थानीय आर्थिक

विकास मार्फत समृद्ध गाउँपालिका र सुखी जनताको लक्ष्य हासिल गर्न सार्वजनिक, निजीक्षेत्र र समुदायको साभेदारी विकास गरि हाम्रो गाउँपालिकालाई उत्कृष्ट गन्तव्यको रूपमा स्थापित गर्दै हरेक क्षेत्रमा पहिचान कायम गर्ने यस नीति तथा कार्यक्रमले प्रमुख प्राथमिकताहरूको रूपमा लिइएको छ ।

मानव सभ्यता र मानव जातीमाथि नै असर पर्ने गरि विश्वव्यापी रूपमा फैलिरहेको कोभिड-१९ को महामारीबाट थलिएर भरखर भरखर माथि उठ्न लागेको अर्थतन्त्र पुनः युक्रेन युद्ध र त्यसबाट विश्व आपूर्ति श्रृंखलामा आएको संकुचनले नेपाललाई समेत प्रभाव पारेको छ । यसबाट संघीय सरकारको राजस्व परिचालनमा प्रभाव पर्ने गर्ई स्थानीयतहले पाउनुपर्ने वित्तिय हस्तान्तरणमा नकरात्मक असर पुगेको छ यसबाट काठेखोला गाउँपालिका पनि अछुतो रहन सकेन ।

देश अल्प विकसित मुलुकबाट विकासशील मुलुकको श्रेणीमा उक्लिनै लाग्दा हरेक दिन पन्ध्रसय देखि दुइ हजारको संख्यामा युवाहरू रोजगारीको खोजीमा देश छोडेर विदेसिनु पर्ने अवस्थाले हामी सबैलाई गम्भीर बनाएकोछ । हाम्रा गाउँघरहरू सुनसान वस्तीका रूपमा रूपान्तरित हुन पुगेका छन । उब्जाउ खेत वारी बाँझो हुन पुगेका छन । युवालाई देश भित्रै रोजगारीको अवसर सृजना गर्ने र गाउँघरको वसाइलाइ आकर्षक बनाउने चुनौती हामी सबैको साभ्ना मुद्दा हुन पुगेको छ । यस्तो परिस्थितिमा हामीले हाम्रो अर्थतन्त्रलाई पुनर्उत्थानशील क्रियाकलाप मार्फत अझ बलियो र मजबुत बनाउदै तिब्र र दिगो आर्थिक विकास समृद्ध गाउँपालिका निर्माणको मुल लक्ष्य हासिल गर्नुपर्ने छ । यसका लागि हाम्रो गाउँपालिकाका हरेक नागरिकहरूलाई आय आर्जन र आर्थिक समृद्धिको यात्रामा समाहित गर्दै हरेक क्षेत्रमा आर्थिक विकासका कार्यक्रमहरूलाई विशेष जोड दिनुपर्ने अवस्था सिर्जना भएको छ भने गाउँपालिकाबाट नागरिकहरूका लागि हुने सेवा प्रवाहलाई थप प्रभावकारी बनाइ सुशासनको अनुभूति जनमानसमा ल्याउन गाउँपालिकाको हरेक क्षेत्रमा क्षमता विकास गर्न समेत अपरिहार्य छ । यसका लागि विद्युतीय सुशासन प्रणालीलाई सेवा प्रभावमा व्यापक र प्रभावकारी बनाउनु पर्ने अवस्था देखिन्छ ।

आदरणीय गाउँसभा सदस्यज्युहरु,

नेपालको संविधान २०७२ मा स्थानीय शासन सम्बन्धी उल्लेख भएको नीतिगत व्यवस्था, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४, राष्ट्रिय योजना आयोगले जारी गरेको स्थानीय तहको योजना तर्जुमा दिग्दर्शन २०७८, पन्ध्रौं आवधिक योजनाको मूलभूत पक्षहरू अनुसार विभिन्न चरणको सहभागितामूलक प्रक्रिया र यस गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

पन्ध्रौं योजना, दिगो विकास लक्ष्य २०३० को मार्गचित्र र गाउँपालिकाले कार्यान्वयनमा ल्याइएका कानुनी प्रावधान समेतलाई ध्यानमा राखी यो नीति तथा कार्यक्रम ल्याइएको छ । जनसहभागीता एवं जनपरिचालनको क्षेत्रमा गाउँपालिकाले कायम गरेको इतिहासलाई अक्षुण्ण राख्दै शासकीय प्रबन्धमा जवाफदेहिता, पारदर्शिता, गुणस्तरीयता एवं स्वच्छतायुक्त जनसहभागीता सुनिश्चित गरिने छ ।

गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षण लाई अद्यावधिक रूपमा अध्ययन गरी छरितो एवं चुस्त संगठन संरचना मार्फत प्रशासनिक तथा चालु खर्चलाई मितव्ययी बनाइनेछ । यसबाट सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी तथा विकेन्द्रित तुल्याउदै पूँजीगत खर्च बढाउने नीति लिइएको छ । संघ तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान एवं वित्तिय हस्तान्तरणको उच्चतम र प्रभावकारी परिचालन एवं उपयोग गर्दै वित्तिय आत्मनिर्भरता कायम गर्न प्रयत्न गरिने छ ।

काठेखोला गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रमा समृद्ध, समावेशी, स्वच्छ, सुरक्षित, स्वावलम्बी र सुशासित समुदाय निर्माण गर्ने उद्देश्य लिएको छ। जनताको मौलिक अधिकार र प्रतिनिधित्व सुनिश्चित गर्नका लागि जनसहभागिताका माध्यमबाट पारदर्शिता र जवाफदेहीतालाई विशेष जोड दिइनेछ।

गाउँसभाका सदस्य ज्युहरु,

हरेक नागरिकहरुको चाहना आर्थिक रुपमा सवल, सक्षम र समृद्ध वन्नेमा केन्द्रित हुन्छ, नै। स्थानिय सरकार जनताको सवैभन्दा नजिकको सरकार भएकाले पनि यो सरकार नागरिकहरुको आर्थिक विकासको साभेदार वनोस भन्ने मनोकांक्षा हुनु स्वभाविक नै हो। यस गाउँपालिकाको सर्वाङ्गण विकासका लागि आर्थिक गतिविधिमा सहजता ल्याउन राज्यले ठोस रणनीतिको अख्तियार गर्नुपर्ने देखिन्छ। देशको राज्यकोष संचितिमा कमि आउनु, वित्तिय क्षेत्रमा तरलता अभाव भै लगानी गर्न नसक्ने अवस्था आउदा मुलत काठेखोला गाउँपालिकाले आफ्ना नागरिकहरुको आर्थिक विकासमा टेवा पुऱ्याउनु हाम्रो मुख्य कर्तव्य हो। यस वर्षको नीति तथा कार्यक्रममा सामाजिक समोवेशी क्षेत्रलाई विशेष जोड दिएको छु। विपन्न, बेसाहारा, महिला, दलित, जनजाति, अपांगाता भएका व्यक्तिहरुको ज्ञान, सीप र क्षमतामा बृद्धि गरि शसक्तिकरण संगै आर्थिक उपार्जन सहित उनिहरुको जीवनस्तरमा व्यापक परिवर्तन ल्याईने छ।

गाउँसभा सदस्यज्युहरु :

अव म आ.व.२०८०/०८१ को विभिन्न विषयगत एवम क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रमहरु यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्दछु।

१) आर्थिक विकास तर्फ :

कृषि तथा पशुपालन :

काठेखोला गाउँपालिका गाउँ नै गाउँले भरिएको सुन्दर गाउँपालिका हो। यहाँका हरेक नागरिकहरु कृषि क्षेत्रमा निर्भर छन। समृद्ध गाउँपालिका निर्माणको पहिलो र महत्पूर्ण आधार नै कृषि क्षेत्रको विकास हो। कृषि क्षेत्रलाई अभै थप व्यवस्थित र बढि भन्दा बढि उत्पादनमुखी बनाउनु हामी सबैको चाहनाको विषय हो। कृषि तथा पशुपालन यस क्षेत्रको मुख्य अर्थतन्त्रको रुपमा रहेको छ। ७१ प्रतिशत भन्दा बढि जनसंख्याले मुख्य पेशाका रुपमा अंगालेको यो क्षेत्र ४१.८८ प्रतिशत कुल भुभागमा ओगटिएको तथ्यांकले देखाउछ। परम्परागत प्रणाली देखि यसको स्तरिकरण, व्यवसायीकरण र उद्योग सम्मका लक्ष्य तय गर्नुपर्ने आवश्यकताको मैले महसुश गरेको छु। कृषि क्षेत्र निर्वाहमुखी मात्र हुनु र यसमा संलग्न कृषकहरुको उत्पादकत्व निकै कम रहदा यस क्षेत्रबाट श्रमशक्तिको पलायन बढ्दो छ। यसलाई रोक्न सक्नु हामी सबैको निकै चुनौतिको विषय हो। स्थानिय बाली नालीमा कमी र स्थानिय दैनिक उपयोगमा सोचे अनुसार प्रगति हुन नसक्नु अर्को चुनौतिको विषय हो। यी चुनौतिहरुलाई सामना गर्न कृषिमा आधुनिकता र लोकप्रियता बढाउने नीति लिई कार्यन्वयनमा जोड दिईने छ। यसका लागि तपशिल वमोजिमको नीति अख्तियार गरिने छ।

➤ परम्परागत कृषि प्रणालीलाई आधुनिकता र आयआर्जन तर्फ उन्मुख गराउदै नविनतम खेति प्रणालीको पहिचान गर्दै चिया, अलैची, टिमुर जस्ता नविनतम खेतिको पकेट स्थापना गरि ब्लकको रुपमा विकास गर्न यसवर्ष कृषि पकेट पुर्वाधार कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ। साथै गत वर्ष देखि नै सञ्चालनमा आएको मौरीपालन व्यवसायलाई अभै थप व्यवस्थित गरि मौरी पकेट क्षेत्र समेत विस्तार गरि आवश्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ।

➤ गत वर्षदेखि नै अभ्यासको रुपमा सञ्चालन गरिएको उत्पादनमा आधारित कृषि, मासु तथा दुधजन्य सामग्रीको विक्रि वितरणका लागि अनुदान कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता

दिईने छ । त्यसको बजार व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ भने कृषि, मासु तथा दुधजन्य सामाग्रीहरुको उच्चम प्रवर्द्धनमा समेत विशेष जोड दिईनेछ भने तरकारी खेतिप्रति नागरिकहरुको आकर्षण बृद्धि गर्न **तरकारी मिनिकिट अनुदान कार्यक्रम** सञ्चालन गरिनेछ ।

- कृषि तथा पशुपालनको क्षेत्रमा हेफर प्रोजेक्ट नेपालसंग गरिदै आइएको **कृषि तथा पशु उच्चमशिलता विकास परियोजना** साभेदारी कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिईने छ । सो कार्यक्रम मार्फत कृषि कर्मलाई थप आधुनिकीकरणका लागि कृषकहरुलाई अनुदानमा मिनिटेलर हलो, कुटानी पिसानी मिल, सिचाई पाइप, टनेल, च्याफ कटर, चेन स मिसिन र मल्टिक्रप थ्रेसर बितरण गरिने छ ।
- कृषकहरुको उत्पादन बृद्धिका लागि मभौला तथा साना सिंचाइहरुको आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ । गत वर्ष गरिएको माटो परिक्षणको रिपोर्ट अनुसार सोही अनुसारको खेति प्रणाली अवलम्बन गर्न कृषकहरुलाई उत्प्रेरित गरि प्रकोप नियन्त्रणका लागि समेत विशेष ध्यान पुऱ्याइने छ । साथै यस वर्ष पालिकामै माटो परिक्षण गर्न माटो परिक्षण प्रयोगशाला (मिनि ल्याव) समेत सञ्चालन गरिने छ ।
- कृषकहरुलाई फलफूल व्यवसाय प्रति उत्प्रेरित गर्न फलफूल बगैचा व्यवस्थापनका लागि अनुदान कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- कृषक एवम आम नागरिकहरुको मागलाई मध्यनजर गर्दै बाँदर व्यवस्थापन कार्यक्रम अन्तरगत सामुदायिक वन उपभोक्ता समुहहरु संग सहकार्य गरि बाँजो तथा सामुदायिक वन जंगलहरुमा फलफूल तथा गिठा, तरुल, भ्याकुर र कन्दमुल जस्ता फलफूल तथा खनिजजन्य खाद्यान्नहरु लगाई बाँदर व्यवस्थापन गरिने छ ।
- कृषकहरुको पेशा, व्यवसायलाई थप हौसला र उत्प्रेरणा प्रदान गर्न सफल कृषक सम्मान कार्यक्रम मार्फत सफल र प्रेरणादायिक कृषकहरुलाई सम्मान गरिने छ ।
- वडा स्तरमा गठन भएका कृषि सञ्जाल एवम कृषि तथा पशु उपशाखा लाई थप व्यवस्थापन सहित प्रभावकारी र कृषिमैत्री ढंगले सञ्चालन गरिने छ ।
- पशुपंक्षीहरुमा निशुल्क औषधी बितरण गरिनुका साथै कृत्रिम गर्भधानको सेवा नपुगेको वडाहरुमा प्राकृतिक प्रजननका लागि कृषकहरुलाई अनुदानमा रांगो तथा बोका बितरण गरि नश्ल सुधारको कार्यक्रम मिलाईने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका सम्पुर्ण विद्यालयहरुमा संचालित दिवा खाजा कार्यक्रममा स्थानिय उत्पादनसंग जोडेर बालबालिकाहरुलाई कृषि तथा पशु पालन तर्फ समेत आर्कषित गर्दै पोषिलो ताजा खाजाका लागि प्रोहोत्साहन गरिनेछ ।
- कृषक तथा प्राविधिकहरुको क्षमता अभिवृद्धि र प्रविधि सिकाइका लागि अन्तर प्रदेश स्तरीय कृषि अध्ययन अवलोकन भ्रमण गरिने छ ।

उद्योग तथा वाणिज्य

- विकास, परिवर्तन र समृद्धिको पहिलो आधारशिला नै हाम्रा नागरिकहरुको आर्थिक विकास हो । जव सम्म हामीले हाम्रा नागरिकहरुको आर्थिक स्थितिमा सुधार ल्याउन सक्दैनौ तव सम्म हामीले जति विकास र परिवर्तनका कुराहरु गरेपनि समृद्धि प्राप्त गर्न सक्दैनौ । अवको हाम्रो लक्ष्य हाम्रा नागरिकहरुको आर्थिक समृद्धि हो । हाम्रा नागरिकहरुलाई उत्पादन, आयआर्जन र शिप विकासमा जोड्दै उच्चमशिलताको विकास गर्न **अध्यक्षसंग सिप विकास कार्यक्रम** सञ्चालन गरि प्रभावकारी ढंगले कार्यन्वयन गरिने छ ।

- हाम्रा हरेक उत्पादनहरूलाई लघु तथा घरेलु उद्योगको रूपमा विकास गरि गाउँका उत्पादनहरूको संकलन, स्तरिकरण र ब्राण्डिङ गरि बजारीकरणको नीति लिइनेछ । यहाँ उत्पादन हुने दुग्ध पदार्थ, मासुजन्य उत्पादन, सुन्तला र आलुको परिकारहरूलाई अभि थप व्यवस्थित गरि गाउँपालिकाकै पहिचानको रूपमा स्थापित गर्न आवश्यक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
- मध्यपहाडी लोकमार्गसंगै जोडिएको काठेखोला गाउँपालिकाको एकमात्र अक्षते हाटबजार, काठेखोला-७ रेशमा निर्माणाधीन औद्योगिक ग्राम र काठेखोला-५ बिहुँको रिजालचोक बजार क्षेत्रले यहाँ उत्पादन हुने कृषि तथा पशुजन्य सामग्रीहरूको बजारीकरण गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नेछन् । गाउँपालिका भित्रका लघु उद्यमीहरूले उत्पादन गरेका बस्तुहरूको बजारीकरण र विक्रि वितरणका लागि उपयुक्त ठाउँमा हाट बजार तथा संकलन तथा वितरण केन्द्र व्यवस्था गरि सञ्चालन गरिने छ । त्यसका लागि उद्यमकेन्द्र र बजारकेन्द्र निर्माणको नीति अवलम्बन गरिने छ । सामुहिक रूपमा उत्पादनका लागि उद्यमकेन्द्र बजार केन्द्रका रूपमा अक्षते हाट बजार लाई नमुनाको रूपमा सञ्चालनमा ल्याईने छ । ति बजार क्षेत्रहरूलाई सुचना प्रविधिको समेत उच्चतम उपयोग गरि उत्पादित सामग्रीको बजारीकरण गर्न विशेष ध्यान पुराईनेछ ।
- कृषि, दुग्धजन्य, मासुजन्य साना तथा मझौला उद्योग स्थापनाका लागि प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- बदलिदो बजार मागलाई ध्यान दिदै यस क्षेत्रका रैथाने बाँकोको सिन्की, सिस्नुको पाउडर, अल्लोको कपडा, लालीगुराँसको जुसलाई व्यवसायिक गर्दै, लेभलिङ प्याकेजीङ र बजारीकरण गरिने छ ।
- यस क्षेत्रमा निकै प्रसिद्ध परंपरागत सिपमा आधारीत नाड्लो, डालो, काठको ठेकी, मान्द्रो लगायतका उत्पादनलाई अन्तरपुस्ता हस्तान्तरण र आधुनिकीकरण तर्फ विशेष जोड दिइनेछ ।
- सवै किसिमका गरिवी निवारणका लागि संघिय सरकारको ससर्त अनुदानमा सञ्चालित गरिवी निवारणका लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रम (मेडपा) लाई क्रमशः आन्तरिकीकरण गर्दै जाने नीति लिइने छ ।

पर्यटन :

- समृद्ध र विकसित गाउँपालिकाको बलियो आधार पर्यटन पनि हो । काठेखोला गाउँपालिकाको पर्यटन मूलतः प्रकृति र संस्कृति संग आधारित छ । काठेखोला, घोडाबाँधे, बेलढुंगा, गाजाको धुरी, थाप्ले, तिनचुले शिवधुरी, भुलेनी, मोथे, कान्छो धौलागिरि, खोरताल, बसन्ताप, देउराली जस्ता सुन्दर पर्यटकिय ठाउँहरू प्रकृतिका वरदान प्राप्त उपहारहरू हुन । रामकोट त्रिपुरेश्वर मन्दिर, रेशको सत्यवति, ओदानडाँडा मन्दिर, बिहुँकोट, लेखानीको शिवालय लगायतका मठमन्दिरहरू धार्मीक आस्थाका स्तम्भहरू हुन । यहाँका पौराणीक संस्कृतिहरू साँच्चिकै सुन्दर र लोभलाग्दा साँस्कृतिक सम्पत्तिहरू हुन । यानिमाया, सोरठी, भ्याउरे र सालैजो जस्ता मौलिक र पुराना भाकाहरू यहाँका वनपाखामा गुञ्जिने गीत संगीतहरू हुन । भिमादरवार, ओदानडाँडा मन्दिर, बिहुँको तल्लो उपल्लोकोट, १००८ स्वामी परमान्द गुरुको जन्मस्थान पौवाडाँडामा रहेको राम मन्दिर यहाँको ऐतिहासिक सम्पदाहरू हुन । तंग्राममा रहेको विश्वकै ठुलो नगरा, साँस्कृतिक एवम जनजाति संग्राहलय समग्र गाउँपालिकाका परिचयहरू हुन । यिनै प्रकृति, संस्कृति र मानव निर्मित ऐतिहासिक सम्पदाहरूको संरक्षण, सम्वर्द्धन र प्रवर्द्धनमा विशेष ध्यान पुराईने छ ।

- नेपालको मध्यपहाडी लोक मार्ग खण्डको भन्दा १८ किलोमिटर सडक खण्ड हाम्रो पालिकाको मध्यभागमा परिरहदा यसले काठेखोला गाउँपालिकामा पर्यटनसंगै अन्य विकासका नयाँ सम्भावनाहरू पनि उजागर गरेको छ । प्राकृतिक, सांस्कृतिक, कृषि, धार्मिक क्षेत्रमा आधारित काठेखोला गाउँपालिकाको सबै प्रकारका पर्यटनलाई वातावरणमैत्री बनाई पर्यापर्यटनको रूपमा विकास गरिने छ ।
- स्थानीय समुदायमा आधारित पर्यटनलाई बढावा दिई पर्यटनलाई जीविकोपार्जनसंग जोडिने छ । ग्रामिण पर्यटनको रूपमा विकास गर्न होमस्टेहरूलाई थप प्रवर्द्धन तथा व्यवस्थित तवरले सुधार गरिने छ । पछिल्लो समय आम नागरिकहरू बीच निकै लोकप्रिय बन्दै गहिरहेको होमस्टे ब्यवसाय काठेखोला गाउँपालिकामा ८ वटा सामुदायिक होमस्टे सञ्चालनमा रहेको र उक्त होमस्टेलाई अझै थप व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गर्न होमस्टे ब्यवसायलाई उत्प्रेरित गरिनेछ । होमस्टेहरूमा पर्यटकहरूको आगमनलाई ध्यानमा राखी पर्यटन प्रवर्द्धनका नयाँ नयाँ कार्यक्रमहरू सञ्चालनमा ल्याइने छ ।
- आन्तरिक र वाह्य होमस्टे अध्ययन अवलोकन तथा आन्तरिक होमस्टे ब्यवसायहरूमा नियमित अनुगमन गरिने छ । प्रदेशको पर्यटन गन्तव्यको रूपमा शिवधुरी, रामकोट र भुलेनी लगायतका स्थानहरू सुचिकृत भएको र थप कार्यक्रमहरू संचालनका लागि सरोकारवाला विच समन्वय गरिनेछ ।
- छोटो समयमै चर्चा परिचर्चा बटुल्दै आन्तरिक पर्यटक आर्कषित गर्न सफल प्राकृतिक भ्यूटावरको रूपमा रहेको बेलढुङ्गा क्षेत्रमा प्रसिद्ध सर्वसिद्धिधाम जोड्ने पर्यटन पदमार्ग, साइकलल्यान, बनभोज स्थलहरू लगायतका संरचनाहरू क्रमशः निर्माण गरिनेछ ।
- ससस्त्र द्वन्दकालमा ज्यान गुमाएका शहिदहरूको सम्झनामा काठेखोला १ पालामा शहिद स्मृति पार्क निर्माणको कार्य अगाडी बढिसकेको जानाकारी गराउदै त्यसलाई द्वन्दकालको अध्ययन केन्द्रका रूपमा विकास गरिनेछ ।
- मध्यपहाडी लोकमार्ग खहरे, शहिद स्मृति पार्क पाला, भिमपोखराको भिमादरवार, दयरीबस्ती, धम्जाको बेलढुङ्गा, तंग्रामको खोर ताल, वसन्ताप, सांस्कृतिक एवम संगीत संग्राहलय, जनजाति संग्राहलय, त्रिपुरेस्वर मन्दिर, विहुकोट, रामकोट, घोडावाँडे, भ्यु टावर, शिवधुरी, लेखानीको हलहले, बौद्ध गुम्वा रेशको ओदानडाँडा मन्दिर, चिया बगान घुम्ने गरि पर्यापर्यटन रुटको विकास गरि आवश्यक पूर्वाधार निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।
- स्वदेशी तथा विदेशी लगानी कर्ताहरूलाई लगानीको वातावरण तयार गरि विहुकोट स्थित थामनेटा, घोडावाँधे, भ्यु टावर क्षेत्रलाई रिसोर्ट, होटल तथा तालिमकेन्द्रको हबको रूपमा विकास गर्न पहल गरिनेछ ।
- नीजि क्षेत्रसंग समन्वय गरि जडिवुटि उत्पादन र प्रशोधन केन्द्र स्थापना तथा संचालनको वातावरण मिलाइने छ । गाजाको धुरी, शिव धुरी, भुलेनीको धुरी, हलहले क्षेत्रलाई पर्यापर्यटन गन्तव्यका रूपमा विकास गरिनेछ भने वडा नं. ५ विहुकोटको रामकोट, वडा नं. ६ का विहुकोट मन्दिर क्षेत्रलाई धार्मिक पर्यटन क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ ।
- काठेखोला गाउँपालिका वडा नं. ४ तंग्राममा निर्माणाधिन अवस्थामा रहेको जनजाति संग्राहलय र संगीत संग्रालयलाई पर्यटन प्रवर्द्धन संगै सम्वन्धित क्षेत्रको अध्ययन केन्द्रका रूपमा विकास गरिनेछ ।

- गाउँपालिकाभित्रका मुख्य स्थान चोकहरुमा पर्यटकीय क्षेत्रको परिचय सहित पर्यटकहरुका सहजताका लागि लोकेशन बोर्ड राखिनेछ । साथै पर्यटन पदमार्गको लागि सूचनाबोर्ड निर्माण तथा बाटो निर्देशक सूचकको समेत व्यवस्था गरिनेछ ।

सहकारी :

- गाउँपालिका भित्रका सहकारी संस्थाहरुको दर्ता, अनुगमन, नियमन तथा सचेतना एवम लेखा व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । छरिएर रहेको ग्रामीण पुजी एकतृत गर्ने दरिलो माध्यमका रुपमा रहेको सहकारीलाई ग्रामिण अर्थतन्त्रको मेरुदण्डका रुपमा विकास गरिनेछ ।
- सहकारी संस्थाहरुको संस्थागत सुशासन प्रवर्द्धन गर्दै निच्छेपकर्ताहरुको हित र संरक्षणका लागि अनुगमनलाई प्रभावकारी तुल्याइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र स्थापना हुने कृषि समूह निजी फर्म र सहकारीहरुको दर्ता तथा कार्य क्षेत्र अनुमति जस्ता विषयहरुलाई व्यवस्थित ढंगले अधि बढाइनेछ ।
- सहकारीहरुको माध्यमबाट उत्पादनशिल क्रियाकलापमा संलग्न नागरिकहरुको पूँजि संकलन तथा परिचालन गरी साना तथा स्वरोजगारीका अवसर श्रृजना गरी गरिबी न्यूनिकरण गर्ने योजनालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- कृषि लगायत विषयगत सहकारीलाई सो क्षेत्रमा केन्द्रित भै लगानी गर्ने नीतिलाई कठोर रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- नागरिकहरुलाई सहकारी प्रति आकर्षित गर्न सहकारी शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । साथै कर्मचारीहरुको क्षमता विकास गर्दै आर्थिक पारदर्शिता कायम गर्न सहकारी लेखा व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
- विभिन्न विषयगत सहकारी सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन तथा अनुसन्धान गरी दैनिक उपभोग्य बस्तु, कृषि, वन, मत्स्य तथा पशुजन्य पदार्थ उत्पादन र विक्री वितरण गर्ने सहकारीलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था गरिनुका साथै प्रमुख बस्तीहरुमा सुपथ मूल्यमा सहकारी पसल सञ्चालन गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ ।

युवा तथा श्रम रोजगार

- काठेखोला गाउँपालिकामा रहेका प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम, गरिबी निवारणका लागि लघुउद्यम कार्यक्रम (मेडपा), सुरक्षित आप्रवाशन कार्यक्रमहरुलाई समायोजन गरि एकिकृत रुपमा श्रम तथा रोजगार शाखा स्थापना गरि सञ्चालनमा ल्याइने छ ।
- जोश जागर श्रम र सीपले भरिएका युवाहरुलाई रोजगारी सिर्जनाको वातावरण निर्माणका लागि प्रोहोत्साहन गरिनेछ । वैदेशिक रोजगारीमा जाने युवाहरुका लागि सचेतना अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- युवाहरुको लागि गत वर्षदेखि नै सुरुवात गरिएको लामो तथा छोटो अवधिको सीप विकास तालिम सञ्चालनका लागि वातावरण बनाउदै सीपयुक्त युवा जनशक्ति तयार गरि रोजगारी, स्वरोजगारी सिर्जना एवम युवाहरुलाई आत्मनिर्भर बनाइने छ ।
- काठेखोला गाउँपालिका भित्र संचालन हुने योजना तथा आयोजनाहरुमा स्थानिय श्रममा आधारित रोजगार सिर्जना हुनेगरि अभियान सञ्चालन गरिनेछ ।
- गत वर्ष निकै प्रभावकारी रुपमा सञ्चालन भइरहेको गरिबी निवारणका लागि लघुउद्यम कार्यक्रम र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई यस क्षेत्रको श्रम रोजगार र विकास निर्माणका लागि साभेदारी कार्यक्रमको रुपमा सञ्चालन गरिनेछ । यस अगाडी भएका तालिमहरुको

प्रभावकारीता अध्ययन गर्दै उद्यम पर्वद्धन, उद्यमीहरूको समुह सञ्जाल निर्माण गरि रोजगारी र स्वरोजगारी बनाउदै सामग्रीहरूको उत्पादन तथा वजारीकरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।

- स्थानिय तहको रोजगार रणनीति निर्माण गरि नागरिकलाई व्यावसायिक सिप विकास, रोजगार प्रवर्द्धन, उत्पादनशिल रोजगार सिर्जना, उद्यमशिलता प्रवर्द्धन , वैदेशिक रोजगार तथा आप्रवासन लगायतका श्रम तथा रोजगार सम्बन्धि सेवा तथा सुविधा स्थानिय तहबाट एकिकृत रुपमा प्रदान गरिनेछ ।

आदरणीय गाउँसभा सदस्य ज्युहरु

अब म सामाजिक विकास तर्फ हामीले लिएको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

२. सामाजिक विकास तर्फ :

शिक्षा :

- “हाम्रो विद्यालय, हाम्रै जिम्मेवारी” गुणस्तरिय सामुदायिक विद्यालयको शिक्षाको अवधारणालाई सार्थक रुप दिन आगामी शैक्षिक सत्र २०८१ बाट जनप्रतिनिधि, कर्मचारी तथा शिक्षकहरूका बालबालिकाहरूलाई सामुदायिक विद्यालयमा नै अध्ययन अध्यापन गराउने नीति अवलम्बन गरिने छ । यसबाट सामुदायिक विद्यालयहरूको सेवाप्रवाह थप व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने विश्वास लिएको छु ।
- शिक्षा विकासको पनि पुर्वाधार हो, मेरुदण्ड हो अनि समाज विकासको आधार स्तम्भ पनि । नेपालको शिक्षा नीतिलाई पुर्णरुपमा अवलम्बन गर्दै गुणस्तरिय शिक्षालाई जोड दिईने छ । सिंगो मानव जातिलाई जंगलबाट मंगलमा पुऱ्याउने पवित्र माध्यम भनेको नै शिक्षा हो । शिक्षा लिनबाट कुनै पनि नागरिक बन्चित हुन नपरोस भन्नका खाँतिर काठेखोला गाउँपालिकाको समग्र शैक्षिक विकासका लागि **अध्यक्षसंग शैक्षिक सुधार कार्यक्रम** सञ्चालन गरिने छ ।
- बाल तथा अपाङ्गमैत्री भौतिक संरचना निर्माणमा बढि भन्दा बढि जोड दिई शैक्षिक जागरणका कार्यक्रमहरु मार्फत **सबैको लागि शिक्षा** सञ्चालनमा जोड दिइने छ ।
- समग्र काठेखोला गाउँपालिकाको शिक्षा विकासका लागि “**काठेखोला वासीको ईच्छा, गुणस्तरिय, व्यवहारिक र प्रविधिमैत्रि शिक्षा**” भन्ने नाराका साथ यस क्षेत्रको शिक्षालाई वैज्ञानिक तवरले व्यवस्थापन गरिनेछ । यसका लागि आवश्यक पर्ने भौतिक पुर्वाधारहरु र मानव संशाधन लगायतका शैक्षिक विषयमा विशेष ध्यान दिइने छ ।
- शिक्षामा सूचना तथा संचार प्रणाली (ICT) को प्रयोगमा उच्चतम विकास गरि व्यावसायिक तथा प्राविधिक शिक्षा सञ्चालनलाई पहिलो प्राथमिकतामा राखी शैक्षिक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ । प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमलाई आम नागरिकको पहुँच सम्म पुऱ्याउन प्रभावकारी कदम चालिने छ । शिक्षामा समतामुलक अवसरहरु सुनिश्चित गर्दै शिक्षालाई सीपयुक्त, समय सान्दर्भिक र गुणस्तरयुक्त बनाउन प्रभावकारी कदम चालिने छ ।
- सामुदायिक विद्यालय प्रति आकर्षण बढाउन अंग्रेजी माध्यमको पढाईलाई अभै थप व्यवस्थित गरि सञ्चालन गरिनेछ । शिक्षा क्षेत्रलाई आर्थिक तथा सामाजिक रुपान्तरणको सम्वाहकको रुपमा विकास गर्न विशेष ध्यान दिईने छ । भिमसेन क्याम्पस र अमर क्याम्पसको भौतिक पुर्वाधार विकासमा विशेष ध्यान पुऱ्याइने छ भने यस क्षेत्रमा सञ्चालित नमुना विद्यालय र प्राविधिक विद्यालयको व्यवस्थापन र सिकाइ उपलब्धि स्तर वृद्धिका लागि विशेष कार्यक्रम ल्याईने छ ।

- यस अधि नै मा.वि.स्तरमा प्रदान गरिसकिएको स्मार्ट टि.भी.सञ्चाल तथा प्रयोगको अनुगमन तथा नियमन गरि कार्यन्वयनमा ल्याउन आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढाइने छ ।
- गाउँपालिकाले निर्माण गरेको शिक्षा प्रोफाइल र शैक्षिक योजनालाई प्रभावकारी ढंगले कार्यन्वयनमा लैजानका लागि सञ्चालन भइरहेको **उपाध्यक्षसंग विद्यालय सघन, नियमित, प्रविधिमैत्री अनुगमन कार्यक्रम** लाई अझ थप परिमार्जित गरि यस बर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ ।
- गाउँपालिका स्तरिय प्र.अ.बैठक, शिक्षक विद्यार्थी सिकाई तालिम, क्षमता विकास र अभिभावक सचेतना कार्यक्रम लगाएतका कार्यक्रममा उत्तिकै ध्यान दिइनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सबै विद्यालयहरूमा गत बर्ष देखि नै सञ्चालनमा रहेको दिवा खाजा कार्यक्रमलाई यस बर्ष पनि निरन्तरता दिइने छ । यस कार्यक्रमलाई स्वस्थ, ताजा र जंकफुड रहित बनाउनका लागि पढ्दै कमाउदै कार्यक्रम नमुनाका रूपमा सञ्चालन गरिने छ भने आगामी बर्षहरूमा यसको प्रभावकारिता अध्ययन गरि थप विस्तार गरिने छ ।
- “हाम्रो सवाल, हाम्रै पाठ्यक्रम” भन्ने अभिप्रायका साथ काठेखोलाको चिनारी भल्किने गरि आवश्यकता र वास्तविक जीवनसँग जोड्ने र काम सिकाउने जीवनपयोगी सीपमा आधारित स्थानीय पाठ्यक्रम कक्षा १ देखि ८ सम्मको तयार गरि सबै विद्यालयहरूमा पठाई सिकिएको र केही समयमा प्रकाशन गरि सबै विद्यालयहरूमा पुग्ने जानकारी गराउदै कक्षा १ देखि कक्षा ३ सम्मको पाठ्यपुस्तक प्रकाशनको अन्तिम तयारीमा रहेको र अबको केही समयभित्रै हरेक विद्यार्थीको हातमा पुग्ने गरि काम भइरहेको अवगत गराउदछु । साथै आगामी शैक्षिक शत्रदेखि लागु हुनेगरी बाँकी कक्षाको स्थानीय पाठ्य पुस्तक प्रकाशन गरि सोही अनुसारको पठनपाठनको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- समग्र शैक्षिक प्रणालीमै व्यापक रूपान्तरण ल्याउन शैक्षिक पाठ्यक्रम विकास, पठनपाठनको व्यवस्थापन, अतिरिक्त क्रियाकलाप व्यवस्थापन, शैक्षिक पात्रो व्यवस्थापन, अद्याविधक स्रोत व्यवस्थापन, विद्यालय अविभावक विचको सञ्चार व्यवस्थापन, शिक्षण तथा सिकाइ र दस्तावेजीकरण लगायतका क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको प्रभावकारी उपयोग गरी सबै सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यालयहरूमा शैक्षिक व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (EMIS) लाई थप प्रभाकारी बनाउदै यसलाई निरन्तरता दिइने छ ।
- विद्यार्थीहरूलाई शैक्षिक ज्ञान प्रवाह गर्ने प्रमुख जिम्मेवारीमा रहेका शिक्षकहरूको ज्ञान, सीप र क्षमताको उच्चतम सदुपयोग गरि सक्षम नागरिक उत्पादन गर्ने महाअभियानमा उहाँहरूको भुमिकालाई थप प्रभावकारी बनाउदै वहाँहरूको पेशागत सक्षमताका लागि **TPS- Teachers Professional Support Programme** सञ्चालन गरिने छ । त्यसैगरि नियमित तालिम तथा प्रोहत्साहन कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइने छ । साथै प्राविधिक विषय अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति कार्यक्रम समेत सञ्चालन गरिने छ ।
- काठेखोला गाउँपालिका र भि.एस.ओ.नेपालसंगको साभेरीमा सञ्चालन गरिएको सिकाई परियोजना कार्यक्रम अन्तरगतका ठुलीदिदीहरूलाई थप प्रोत्साहन गर्दै काठेखोला गाउँपालिकाका सम्पूर्ण विद्यालयहरूमा पुराउने नीति लिइएको छ ।
- असल अभ्यासहरूको अनुभव आदान प्रदानका लागि यस बर्ष उत्कृष्ट एवम नमुना विद्यालयसंगै अन्तर विद्यालय शैक्षिक अध्ययन अवलोकन भ्रमण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

- शिक्षाको पहिलो खुडकिलोको रुपमा रहेको बालविकास केन्द्रलाई बालमैत्रि, छापामय कक्षाकोठा व्यवस्थापन गर्दै कार्यरत सहजकर्ताहरु र विद्यालय कर्मचारीहरुलाई नेपाल सरकारले तोके वमोजिमको गतवर्ष देखि नै उपलब्ध गराउदै आइएको न्युनतम पारिश्रमिक यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइने छ । साथै बालविकास केन्द्र सहजकर्ता र के.जी.कक्षा शिक्षकहरुको क्षमता विकास तालिमका साथै सो कक्षामा आवश्यक पर्ने अत्यावश्यक सामग्री उपलब्ध गराइने छ ।
- सुत्केरी शिक्षकहरुको विदा अवधिमा हुने पठनपाठनको रिक्ततालाई ध्यानमा राखि पढाई सञ्चालन गर्न सुत्केरी शिक्षिकाको सोधभर्ना शिक्षक तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- निशुल्क रुपमा वितरण गरिदै आइएको सेनिटरी प्याड आगामी वर्ष स्थानीय स्तरमै निर्माण गरि उपलब्ध गराउने व्यवस्था लाई यस वर्षपनि निरन्तरता दिइने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका अन्तरविद्यालय स्तरीय प्रतियोगितात्मक कार्यक्रमलाई जोड दिदै गाउँपालिका भरि नै एकै किसिमको विहानी प्राथना, प्राथना धुन र व्यायमको नीति अवलम्बन गरिने छ । साथै विद्यार्थीहरुका लागि कला, संगीत र खेल क्षेत्रका प्रतिभाहरुको संरक्षण, संबद्धन र उजागर गर्ने अभिप्रायले गत वर्ष देखि नै सञ्चालन गरिएको 'प्रतिभा पहिचान कार्यक्रम' यस वर्ष पनि संचालनमा ल्याइने छ ।
- गाउँपालिका भित्रको शिक्षण सिकाईमा ब्यापक सुधार ल्याउनका लागि बृहत शैक्षिक उत्प्रेरणात्मक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका तहगत उत्कृष्ट विद्यालय छनौट गरि उत्कृष्ट विद्यालय प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- विद्यालयको आवश्यक भौतिक पुर्वाधार निर्माण गर्न राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम लगायतका अन्य संघ संस्थासंग समन्वय गरी सम्पन्न गर्ने नीति लिइएको छ ।
- विद्यालयको आर्थिक पक्षलाई थप व्यवस्थित गर्न विद्यालयका लेखा कर्मचारीहरुका लागि लेखा व्यवस्थापन तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
- घरेलु हिंसा, लागुऔषध दुर्व्यसन, बालविवाह, मानव वेचबिखन जस्ता अपराधको मूल कारण पहिचान तथा निदान गर्न समुदायसँगको साभेदारीमा आवश्यक निगरानी तथा सचेतामूलक कार्यक्रमका लागि पालिका भित्रका प्रहरी चौकीसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ । साथै विद्यालय स्तरमा पुगी प्रहरी सचेतना कार्यक्रम समेत सञ्चालन गरिने छ ।
- काठेखोला गाउँपालिकामा नमुनाको रुपमा स्टीम ल्याव STEAM LAB निर्माण गरिने छ । यसबाट विज्ञान, प्रविधि, अंग्रेजी, कला र गणीत विषयको श्रोत प्रयोगशालामा विकास भई एकिकृत पाठक्रम कार्यन्वयनमा सहजता हुने विश्वास लिएको छु ।

स्वास्थ्य :

काठेखोला गाउँपालिकाका हरेक नागरिकहरुलाई आधारभुत तथा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न गराउन उचित ध्यान पुराइएको छ । नेपाल सरकारद्वारा निशुल्क रुपमा वितरण गरिने औषधिलाई प्राप्त मात्रामा वितरण गर्न आवश्यक प्रक्रियाहरु अगाडि बढाएका छौ । गर्भवति महिला र शिशुको स्वास्थ्य अवस्थालाई ध्यानमा राखी आमा सुरक्षा कार्यक्रम अन्तरगत अण्डा, आयोदिन नुन लगायत पोषणयुक्त खाद्य सामग्री वितरण कार्यलाई प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गरिएको छ । स्वास्थ्य चौकीको आवश्यकता रहेको विभिन्न वार्डहरुमा संघिय सरकार संग समन्वय गरि स्वास्थ्य चौकी

निर्माणमा पनि ध्यान पुराईएको छ । भरखरै मात्र काठेखोला गाउँपालिकाको सिफारिसमा संघिय सरकार मार्फत काठेखोला ७ रेशमा आधारभुत अस्पताल निर्माणका लागि बजेट विनियोजन भएको व्यवहोरा समेत अवगत गराउदछु । भने आवश्यक ठाउँहरुमा स्वास्थ्य इकाइ तथा गाउँघर क्लिनिकहरु समेत सञ्चालन गरिएको छ ।

- हाम्रा हरेक नागरिकहरुको आधारभुत तथा गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवामा बराबर पहुँच अभिवृद्धि गराउनु हाम्रो पहिलो कर्तव्य हुनेछ, जसका लागि “म स्वस्थ, मेरो गाउँ स्वस्थ” अभियान सञ्चालन गरिने छ । आर्थिक रुपमा अति विपन्न गाउँपालिका वासीहरुको स्वास्थ्य जाँच र उपचारका लागि आवश्यक प्रबन्ध गरिनेछ ।
- “हाम्रो सम्पत्ति र सम्मान : जेष्ठ नागरिक” भन्ने नाराका साथ जेष्ठ नागरिकहरुको स्वास्थ्य अवस्थालाई ध्यानमा राखी जेष्ठ नागरिक स्वास्थ्य जाँच कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- नागरिकको पहुँच सुनिश्चित हुने गरी गाउँ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र चिकित्सकीय र प्रयोगशाला सेवा तथा अनुसन्धानात्मक कार्यहरु सञ्चालन गर्न अस्पताल, प्राथमिक स्वास्थ्यकेन्द्र, आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र स्थापना तथा स्तरोन्नती गरी रोकथाम, निदान र पुनर्स्थापन सेवालाई सहज र नियमित बनाइनेछ ।
- काठेखोला गाउँपालिकामा सञ्चालनमा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई अरु व्यवस्थित गरि सबै वार्डहरुमा सुविधा सम्पन्न स्वास्थ्य चौकी निर्माणमा विशेष जोड दिईनेछ, भने सुरक्षित सुत्केरी गृहलाई अझ सुविधा सम्पन्न बनाउन पहल गरिनेछ ।
- नागरिकहरुलाई मृगौला, मुटु, उच्च रक्तचाप, मधुमेह जस्ता रोगको निःशुल्क जाँच र उपचारको प्रबन्ध मिलाइने छ ।
- गुणस्तरिय स्वास्थ्य सेवामा सबैको पहुँच बृद्धि गर्न नेपाल सरकारको स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई अवलम्बन गर्दै प्रभावकारी ढंगले कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ ।
- विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम अन्तर्गत सामुदायिक विद्यालयहरुमा विद्यार्थीहरुको नियमित स्वास्थ्य परिक्षण र स्वास्थ्य अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- नवजात शिशु र गर्भवति महिलाहरुको स्वास्थ्यलाई विशेष ध्यानमा राखी पोषण सुधारका लागि आमा सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । विगतका वर्षहरुबाटै नै सञ्चालनमा आएको अन्डा, आयोदिन नुन लगायतका पोषणयुक्त खाद्य सामग्री बितरणका साथै सुत्केरी महिला घरभेट कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- वार्ड स्तरमा रहेका स्वास्थ्य चौकीहरुको स्वास्थ्य सेवा प्रवाह लाई अझै व्यवस्थित गर्न स्वास्थ्य चौकी सञ्चालन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- बर्थिङ्ग सेन्टर र स्वास्थ्य क्लिनिकहरुको सेवालाई थप स्तरोन्नति गर्ने क्रममा प्रयोगशाला सहितको सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रम संचालन विशेष जोड दिइने छ ।
- गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने परम्परागत औषधीजन्य वनस्पतिको संरक्षण, खेति प्रवर्द्धन र प्रशोधनका कार्यहरु संचालन गरिनेछ ।
- महिला स्वयंसेविकाहरुको दक्षता विकास तालिम उपलब्ध गराई उनीहरुको सेवालाई प्रभावकारी बनाउन जोड दिइने छ ।

- गरीव तथा पछाडी परेका विपन्न नागरिकहरुलाई लक्षित गरि विगत बर्ष देखिनै सञ्चालन गरिदै आइएको विपन्न नागरिकहरुलाई यस बर्ष पनि निःशुल्क स्वास्थ्य बीमा गरिनेछ ।
- केही स्वास्थ्य चौकीहरुमा ल्याव सेवा सञ्चालन भैरहेको र अन्य स्वास्थ्य चौकीहरुमा पनि ल्याव सेवा सञ्चालनका लागि विशेष व्यवस्था गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य संस्थाबाट उपलब्ध हुने निशुल्क औषधीको कमि हुन नदिन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै सबै स्वास्थ्य चौकीहरुबाट सुरक्षित गर्भपतनको सेवा सञ्चालन गरिनेछ ।
- जनताको स्वास्थ्य प्रतिको चासो र मागलाई मध्यनजर गरि वडा नं. ४ तंग्राम फापरखेत उनुवा र वडा नं. १ पाला दोविल्लामा रहेको स्वास्थ्य इकाई लाई थप व्यवस्थापनका साथ संचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका अपाङ्ग तथा दिर्घरोगी विरामीहरुका लागि आयआर्जनमा टेवा पुग्ने गरि कार्यक्रमको व्यवस्था गरिनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई

- स्वच्छ र सफा खानेपानी पिउन पाउने अधिकार हरेक नागरिकहरुको नैसर्गिक अधिकार हो । दिगो विकास लक्ष्यले समेत सन २०३० सम्ममा सबै नागरिकहरुलाई स्वच्छ खानेपानीको प्रवन्ध मिलाउने भनेर लक्ष्य राखेको छ । नेपाल यसको पक्ष राष्ट्र भएकाले यस्को प्रवन्धका लागि स्थानिय सरकार प्रतिबद्ध रहेको कुरा अवगत गराउन चाहन्छु ।
- नागरिकहरुलाई स्वच्छ र सफा खानेपानीको व्यवस्था गर्न गाउँपालिका भित्र भएका खानेपानीको मुलहरुको सम्भाव्यता अध्ययन गरि यस क्षेत्रका नागरिकहरुलाई स्वच्छ खानेपानीको प्रवन्ध मिलाइनेछ । मुल मुहान संरक्षण, रेखदेख र दर्ताको प्रारम्भ गरि एकिकृत प्रणालीबाट एक घर एक धाराको अवधारणाको विकास गरि वितरण प्रणाली मिलाइनेछ ।
- सघिय सरकार, प्रदेश सरकार र यससंग सम्वन्धित रहेर कार्यक्रम संचालनका लागि विभिन्न सरकारी तथा गैर सरकारी निकायसंग समेत समन्वय सहकार्य गरिनेछ ।
- हामीले पिउने खानेपानीको स्वच्छता र सरफाईका लागि खानेपानी उपभोक्ता समितिलाई अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

कला संस्कृति तथा खेलकुद :

- खेलकुद राष्ट्रको शान, पहिचान र गौरव हो । राष्ट्रको गरिमा, प्रतिष्ठा र पहिचान झल्काउन खेलकुद क्षेत्रको निकै महत्वपूर्ण भुमिका हुन्छ । साहश र सिर्जनशिलताले भरिपूर्ण युवाहरुलाई खेलकुद क्षेत्रबाट स्वस्थ, सभ्य र अनुशासित नागरिक बनाउदै खेलाडीहरुलाई समाज विकासमा समाहित गर्नु हामी सबैको कर्तव्य हो ।
- खेलकुदको माध्यमबाट युवाहरुलाई शारिरिक, मानसिक, बौद्धिक, संवेगात्मक र नैतिकवान मानव संसाधनको रुपमा विकास गरि अनुशासित र मर्यादित समाजको निर्माण गर्नु हाम्रो अर्को महत्वपूर्ण दायित्व हो ।
- काठेखोला गाउँपालिका कला, साहित्य र संस्कृतिले सजिसजावत गाउँपालिका हो । यहाँको खेलकुद विकासमा भएका पछिल्ला गतिविधिहरुले गाउँपालिकाको खेलकुद क्षेत्र साँच्चिकै उज्वल देखिन्छ । काठेखोला गाउँपालिका कला संस्कृति र खेलकुदका क्षेत्रमा उल्लेखनिय र महत्वपूर्ण भुमिका राख्ने गाउँपालिका हो । काठेखोला गाउँपालिकाको कला, साहित्य, संस्कृति र खेलकुद क्षेत्रलाई थप व्यवस्थित गर्न काठेखोला गाउँपालिका स्तरीय कला संस्कृति तथा खेलकुद विकास

समितिलाई अभै क्रियाशिल बनाई प्रभावकारी ढंगले सञ्चालन गरिने छ । साथै वडा स्तरमा समेत कला, संस्कृति तथा खेलकुद विकास समिति गठन गरिने छ ।

- काठेखोला गाउँपालिकाको खेलकुद, कला, साहित्य र संस्कृतिको संरक्षण, सम्बर्द्धन, प्रवर्द्धन र प्रतिभा पहिचान गराउने उद्देश्य राखि यस वर्ष दोश्रो अध्यक्षकप भलिबल एवम सांगीतिक प्रतियोगिता सञ्चालन गरिने छ । दोश्रो अध्यक्षकप प्रतियोगितालाई व्यवस्थित र प्रभावकारी ढंगले सञ्चालनका लागि काठेखोला गाउँपालिका स्तरीय कला, संस्कृति तथा खेलकुद विकास समितिलाई विशेष जिम्मेवारी दिइने छ ।
- खेलाडी उत्पादन तथा प्रशिक्षणका लागि प्रतिभाहरुको संरक्षण एवम उजागरण गर्ने उद्देश्यले विहुँकोट खेलकुद विकास केन्द्रसंग सहकार्य गरि खेलकुद, साहित्य, कला र संगीत क्षेत्रका विविध विधाहरुमा तालिम तथा प्रशिक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- कभर्डहल सहितको विहुँकोट खेलमैदानलाई थप व्यवस्थित गरि गाउँपालिका स्तरीय कार्यक्रम सञ्चालन गर्न योग्य खेलमैदानका रुपमा विकास गरिनेछ । साथै यस पालिका भित्रका विभिन्न विधाका उत्कृष्ट खेलाडी एवम साहित्य, कला, संगीत र संस्कृतिको क्षेत्रमा विशेष योगदान पुऱ्याउनुहुने विभिन्न प्रतिभाहरुलाई सम्मान एवम् प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- हाम्रो गाउँपालिकामा बिस्तारै लोप हुदै गइरहेको यानीमाया, सालैजो, सोरठी, भ्याउरे लगायतका पुराना मौलिक भाकाहरु, लोक नृत्य र लोक बाजाहरुको संरक्षण र उजागर गर्ने कार्यमा विशेष जोड दिइने छ ।
- गाउँपालिका भित्रका विभिन्न धर्म, क्षेत्र र जातिहरुको धार्मीक एवम पौराणिक सांस्कृतिक धरोहरहरुको संरक्षण गरि त्यस्ता धार्मिक एवम सांस्कृतिक धरोहरहरुलाई सुन्दर र रमणीय स्थल बनाई पर्यटन प्रवर्द्धन गर्न जोड दिइने छ ।
- राज्यको प्रत्यक्ष लगानीमा हुने राष्ट्रपति रनिङ शिल्ड छनोट प्रतियोगितालाई थप व्यवस्थित ढंगले संचालन गरिने छ । उपराष्ट्रपति कप, मुख्यमन्त्रि कप र राष्ट्रिय खेलकुद प्रतियोगितामा पनि यस पालिकावाट छनोट गरि सहभागिताका लागि आवश्यक पहल गरिने छ ।
- काठेखोला गाउँपालिका क्षेत्रमा गरिने परम्परागत संस्कार संस्कृतिहरुको जिवित रुपमा नयाँ पुस्तामा हस्तान्तरण गर्न जरुरी छ । सोरठी जस्ता पुराना एवम मौलिक संस्कृतिलाइ संरक्षण तथा संवर्द्धनमा विशेष पहल गरिनेछ ।
- काठेखोला गाउँपालिका भित्र आयोजना हुने मेला, महोत्सवहरुमा सोरठी, भ्याउरे, भजन, लगायतका विविध जातीय भेषभुषा, कला साहित्य, संगित क्षेत्रको सांस्कृतिक भाँकी सहित प्रदर्शन गर्ने नीति लिइनेछ ।
- आवश्यक ठाउँहरुमा पूर्वाधार तयार (खेल मैदान, प्रशिक्षण, तालिम, प्रतियोगिता, खेलकुद सामग्री बितरण) गरि प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा विशेष जोड दिइनेछ । विषयगत खेलहरुमा विजेता हुने खेलाडीहरुलाई सम्मान, बधाई तथा हौसल्ला र प्रोत्साहनका लागि सम्मान तथा प्रोत्साहन गरिने छ ।
- स्थानीय स्तरमा रहेका खेलकुद तथा कला, साहित्य र संस्कृति संग सम्बन्धित क्लब, संघ, संस्था, सांस्कृतिक परिवार लगायतका संस्थाहरु दर्ता भई सुचिकृत हुने व्यवस्था मिलाईने छ ।
- सवै खेल विधाहरुलाई प्राथमिकतामा राखी वडा स्तरका मैदान निर्माण कार्यलाई व्यवस्थित गराउदै खेलकुद प्रतियोगिताहरु संचालनमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।

सामाजिक समावेशिकरण :

- राज्य र विकासको मुल प्रवाहिकरणवाट पछाडि परेका र पारीएका बर्ग एवम समुदायहरुलाई मुल प्रवाहमा समाहित गर्नु हाम्रो दायित्व हो । नेपाल सरकारले लागू गरेको लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको नीतिलाई हामीले पुर्ण रुपमा अवलम्बन गरिनेछ ।
- विभिन्न क्षेत्रवाट पछाडि पारिएका महिला, दलित, आदिवासी, जनजाति, अल्पसंख्यक, जेष्ठ नागरिक, बालबालिका र अपांगता भएका ब्यक्ति तथा बर्गलाई राज्य र विकासको मुल प्रवाहमा समाहित गर्न आवश्यक कदम चालिनेछ । सामाजिक र आर्थिक अवसरहरुमा समान सहभागिता सुनिश्चित गरि लैङ्गिक मुल प्रवाहिकरण र शसक्तिकरण गर्ने अभिप्रायले हरेक लक्षितबर्गको “समावेशी सामाजिक एवम आर्थिक शसक्तिकरण अभियान” सञ्चालन गरिनेछ । उक्त अभियानले लैङ्गिक र जातिय समानता मार्फत मर्यादित, न्यायपुर्ण सुरक्षित र सभ्य समाजको विकास हुने लक्ष्य लिईएको छ ।
- शसक्तिकरण कार्यक्रम संगै उनिहरुको आर्थिक विकासमा टेवा पुग्ने खालका क्षमता विकास संगै सिपमुलक र आय आर्जनका कार्यक्रममा पनि उत्तिकै जोड दिईनेछ । लक्षित समुदायहरुको सिप, क्षमता विकासका लागि **अध्यक्षसंग सीप विकास कार्यक्रम** संग जोडी आवश्यक शिप विकास तालिम संचालनमा जोड दिईनेछ । भने दलित समुदायको पुख्चौली पेशा सुधारका लागि सामग्री बितरण तथा व्यवस्थापनमा पनि उत्तिकै जोड दिइनेछ । महिला, दलित, अपांग समितिको सञ्जाल गठन भईसकेको र जनजाति, बालबालिकाको काठेखोला गाउँपालिका स्तरिय सञ्जाल गठन गर्ने निती लिई कार्यन्वयनमा जोड दिईने छ ।
- यस क्षेत्रका दलित, महिला, जनजाति, अपांगता भएका व्यक्तिहरु तथा काठेखोला गाउँपालिकाका सबै जाति समुदाय लिंगको प्रतिनिधित्व गर्दै सशक्तिकरण र क्षमता विकास गराउदै मुल प्रवाहिकरणमा ल्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ । अर्भैपनि सामाजिक विभेदको रुपमा रहेको जातिय छुवाछुत प्रथालाई जरैदेखि उन्मुलन गर्न विभिन्न सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालनमा ल्याइने छ । साथै दलित समुदायहरुको शसक्तिकरण र आर्थिक आयआर्जन बृद्धि गर्न **दलित शसक्तिकरण अभियान** सञ्चालन गरिने छ ।
- परम्परागत सिप तथा पेशालाई आधुनिकिकरण र व्यवसायीकरणको वातावरण मिलाइनेछ । जेष्ठ नागरिकहरुमा रहेको ज्ञान सीपलाई अन्तर पुस्ता सीप हस्तान्तरणको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- काठेखोला गाउँपालिका भित्रका सम्पुर्ण दलित समुदायहरुको तथ्याङ्क संकलन गरिसकिएको र यस वर्ष उक्त तथ्याङ्क सहित दलित प्रोफाइल प्रकाशन गरिने छ ।
- आर्थिक रुपमा विपन्न दलित समुदायहरुको शैक्षिक विकासमा जोड दिदै विद्यार्थीहरुका लागि शैक्षिक प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- दलित समुदायहरुको आय आर्जनमा बृद्धि गर्न आयआर्जन तथा स्वरोजगार कार्यक्रम सञ्चालनका लागि आवश्यक बजेट सहित कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- लैंगिक हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान साथै अन्तर्राष्ट्रिय श्रमिक महिला दिवस लाई उत्साहका साथ विविध कार्यक्रमहरुका साथ मनाईने छ । साथै महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मुलन गर्ने महासन्धी र बेइंजिड घोषणपत्रमा भएका व्यवस्था अनुरूपका कार्यक्रमहरुलाई उच्च प्रथामिकताका साथ सञ्चालन गरिनेछ ।
- खुसी परिवार सुखी परिवारका लागि पुरुष सहभागीता सहितको सचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ साथै विपन्न बेसाहारा महिला एवम संरक्षकविहिन बालिकाहरुलाई प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरि उनिहरुको जिविकोपार्जनलाई सहज बनाईने छ ।

- गाउँसभाका महिला सदस्य एवम स्थानीय महिला समन्वय समितिका सदस्यहरुका लागि लै.स.सा.स.सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । साथै किशोरीहरुका लागि आवाज शसक्तिकरण तालिम एवम लै.स.सा.स. परिक्षण समेत गरिने छ ।
- काठेखोला गाउँपालिकामा समान कामको समान ज्यालाको नीति लागु भएको र यसलाई ब्यवहारिक रुपमा कार्यन्वयनमा ल्याउन जोड दिइने छ ।
- यस क्षेत्रका विपन्न नागरिकहरुका लागि हाम्रो कार्यअवधिमा एक हजार घर धुरीलाई स्वास्थ्य विमा कार्यक्रममा समावेश गराई प्रत्येक वडाका २५ घर धुरीलाई वार्षिक रुपमा निशुल्क स्वास्थ्य विमा गरिने कार्यलाई यस वर्षपनि निरन्तरता दिइने छ ।
- अपांगता भएका व्यक्तिहरुको सवालमा सरोकारवालाहरु माझ उनिहरुको हक अधिकार सम्बन्धि अभिमुखीकरण गरि क र ख बर्गका अपांगता परिचय पत्र भएका व्यक्तिहरुको घरघरमा पुगी वास्तविक अवस्था बुझी समस्यालाई समाधान गर्न विशेष पहल गरिने छ । साथै ग र घ बर्गका अपांगता परिचयपत्र भएका व्यक्तिहरुको आर्थिक एवम सामाजिक शसक्तिकरणका लागि जिविकोपार्जनका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ ।
- नेपाल सरकारको वि.सं.२०८७ सम्म बालमैत्री स्थानीय शासन घोषणा गर्ने लक्षलाई आत्मसाथ गर्दै बालश्रम शोषण, बाल यौन दुरव्यवहार, बालविवाह र दुर्यसनी न्युनिकरणका लागि सचेतनामुलक कार्यक्रमहरुलाई विशेष प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइने छ । साथै बाल क्लवका पदाधिकारीहरुको क्षमता एवम नेतृत्व विकासका लागि आवश्यक तालिम सञ्चालन गरिने छ ।
- सम्मानित जीवनका लागि जेष्ठनागरिक र एकाघरका संरक्षक विच अन्तरक्रियात्मक कार्यक्रम कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । साथै जेष्ठ नागरिकहरुको मनोबल उच्च राख्नका लागि जेष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम समेत सञ्चालन गरिने छ ।

आर्युवेद :

आर्युवेदिक विधिको औषधोपचारका वारेमा जनस्तरमा सचेतना लगायतका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । योग शिविर, प्रशिक्षण, आर्युवेद स्वास्थ्य शिविरको व्यवस्था मिलाइनेछ । साथै काठेखोला ८ लेखानीमा रहेको आर्युवेद क्लिनलाई थप व्यवस्थित गरि सञ्चालन गरिने छ । साथै विहुँकोट सुल्डाडामा आर्युवेद औषधालय निर्माणका लागि पहल गरिनेछ ।

आदरणीय गाउँसभा सदस्य ज्युहरु,

अब म पुर्वाधार विकास तर्फ नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहान्छु ।

पुर्वाधार विनाको विकास असम्भव छ । हरेक विकासको पहिलो आधारशिला नै पुर्वाधार हो । पुर्वाधार मध्य पनि यातायातलाई निकै प्राथमिकताका साथ हेरिन्छ । यातायातलाई समृद्धि प्राप्तिको खुड्किलो भनेर पनि भनिन्छ । त्यसो त विकास सम्बन्धि अवधारणामा भौतिक पुर्वाधारलाई निकै महत्वका साथ हेरिएको छ । अझ हाम्रो ग्रामिण परिवेशको बुझाइमा भौतिक पुर्वाधारलाई नै विकास भनेर बुझिएको पाइन्छ । त्यसैले त विगतका थुप्रै आवधिक योजनाहरुले पनि सडक यातायातलाई उच्च प्राथमिकतामा राख्दै आएका छन । गतवर्ष हामीले पनि सडक योजना निर्माण कार्यलाई उच्च प्राथमिकता दिइ आयोजना सञ्चालन गर्यौ ।

काठेखोला गाउँपालिका जिल्ला सदरमुकामको यति नजिक भएर पनि हाम्रा सडकहरु प्रायः सबै कच्ची अवस्थामा छन । हाम्रो धेरै बजेट सडक स्तरोन्नतिमै खर्च भएको छ । हामीले हाम्रो चुनावी घोषणापत्रमा उल्लेख गरे अनुसार हाम्रो पाँचौँ कार्यकालमा गाउँपालिकादेखि प्रत्येक वडाको

वडा कार्यालयसम्म पुग्ने सडकलाई स्तरोन्नति एवम पिच गर्ने लक्ष अनुसार जनताको माग र आवश्यकतालाई पहिचान गरि यस वर्ष हामीले गाउँपालिकाको गौरवको योजना अन्तरगत १ करोड २५ लाख बजेट खर्च गरि काठेखोला १ पाला, तंग्राम, धम्जा जोड्ने सडक अन्तरगत लामाबगर खण्ड र काठेखोला-८ लेखानी सडकमा सडक स्तरोन्नती र अप्थ्यारो ठाउँहरुमा बाटो ढलान गर्ने काम सम्पन्न गरिसकिएको छ । त्यसैगरि संघिय सरकार विशेष अनुदान कार्यक्रम अन्तरगत काठेखोला-७ रेश सडकको स्तरोन्नती कार्य समेत सम्पन्न भएको छ । हालसम्म हाम्रो पालिकामा यस वर्ष ७७६ मिटर सडक ढलान भएको समेत अवगत गराउदछु ।

३. भौतिक पूर्वाधार विकास

सडक पूर्वाधार :

- मध्यपहाडी लोकमार्ग अन्तरगत भन्दा २० किलोमिटर सडक खण्ड यस पालिकाको मध्यभागमा पर्ने र उक्त सडक खण्डको केही भागमा कालोपत्रे भएपनि अधिकांश भागहरुमा कालोपत्रे हुन नसक्नु साँच्चिकै दुखद पक्ष हो । बागलुङ नगरपालिका र गल्कोट नगरपालिकाको लोकमार्ग सडक सण्डमा पिच हुनु र यस पालिकाको सडक खण्ड हालसम्म पिच नहुनुले हामी सबैलाई लज्जित बनाएको छ । अतः मध्यपहाडी लोकमार्ग अन्तरगत काठेखोला खण्डको सडक खण्डमा यथासिघ्र कालोपत्रे गर्न संघिय सरकार, प्रदेश सरकार, र सम्बन्धित निर्माण व्यवसायीसंग जोडदार माग समेत गर्दछु ।
- काठेखोला गाउँपालिकालाई व्यवस्थित सडक सञ्जालको रूपमा विकास गर्दै दिगो विकास लक्ष प्राप्त गर्ने अभिप्रायले काठेखोला गाउँपालिकाको सडक गुरुयोजना निर्माण गर्ने योजना अगाडी बढाइएको छ । आगामी दिनमा यसको प्रभाकारिता कार्यन्वयनको नीति अवलम्बन गरिने छ ।
- काठेखोला गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन निर्माणका लागि आवश्यक जग्गा व्यवस्थापन गरि आ.व.२०८०/०८१ मा सुरुवात गर्ने गरि कार्य प्रारम्भ गरिने छ ।
- आ.व.२०८०/०८१ मा गाउँपालिकाको गौरवको योजना अन्तरगत काठेखोला वडा नं. ६ सुलडाँडा, किम्बोट, चिरपानी, धरमदास हुदै ठुलढुंगा जोड्ने सडक स्तरोन्नति र सुलडाँडा लेखानी मोटरबाटो अन्तरगत भुँदीखोला सिरीमपाटा खण्डको सडक स्तरोन्नतिको कार्य अगाडी बढाइनेछ । आगामी आ.व.मा पनि यस प्रकारका गौरवका योजनाहरुलाई सबै वडाहरुमा पुराउने नीतिलाई अवलम्बन गरिने व्यहोरा यस सभामा प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछु ।
- आ.व. २०८०/०८१ का लागि संघिय सरकारबाट समपुरक कोष अन्तरगत सुलडाँडा, लेखानी, सेतिचौर देउराली सडक खण्ड स्तरोन्नति, संघीय सरकार विशेष अनुदान अन्तरगत रेश सामुदायिक अस्पताल निर्माण र संघिय अनुदान कार्यक्रम अन्तरगत थामनेटा, हलहले, गाजा हुदै शान्तिपुर जोड्ने सडक खण्ड निर्माणका लागि आवश्यक बजेट सहित कार्यक्रम स्विकृत भएको र गण्डकी प्रदेश सरकारबाट समपुरक कोष अन्तरगत बा.न.पा.७ काप्रे, काठेखोला १ धिमी, पाला हुदै वडा नं. २ को भिमापोखरा जोड्ने सडक स्तरोन्नति र सर्शत चालु कार्यक्रम अन्तरगत लमांगीघुम्तीदेखि काफलबोट, धारा हुदै धम्जा बेलढुंगा जोड्ने सडक खण्ड स्तरोन्नति र मंगलाखोला देखि धम्जा, वडा कार्यालय, असौजे, ओखले, बेलढुंगा हुदै म्याग्दी जोड्ने सडक स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक श्रोत स्विक्त भएकोमा संघिय सरकार र गण्डकी प्रदेश सरकार प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दै पालिका तहबाट आवश्यक पर्ने बजेट व्यवस्था गर्नुका साथै प्रभावकारी कार्यन्वयन गरिने छ ।

- नेपाल सरकारका सरोकार राख्ने सम्बन्धि निकायसंग समन्वय, सहकार्य र साभेदारीमा गरिने पूर्वाधार निर्माण कार्यका लागि विशेष प्राथमिकताका साथ आ.व.२०८०/०८१ मा आवश्यक बजेट सहित निरन्तरता दिईने छ।
- गाउँपालिका भित्र सञ्चालन हुने विभिन्न योजना तथा आयोजनाहरूको डि पि आर तयार गरिनेछ।
- आ.व.२०७९/०८० मा यस गाउँपालिकामा ७७६ मिटर सडक ढलान भएको र आ.व. २०८०/०८१ मा गाउँपालिका र विभिन्न श्रोतबाट प्राप्त हुने योजनाहरूबाट भन्डै ५ किलो मिटर सडक खण्डमा ढलान एवम पिच गरिने छ।
- सडक निर्माण गर्दा पर्यावरणिय दृष्टिकोणलाई मध्यनजर गरि वातारणमैत्री सडक संरचना निर्माण गर्न पहल गरिनेछ। साथै ५० प्रतिशत पूर्वाधार संरचनाको निर्माण कार्य गर्ने निती लिईने छ।
- एकलेखेत रेश मोटरेवल पुल र लामावगर मोटरेवल पुलको निर्माण कार्य सम्पन्न भइसकेको र उत्तिकै आवश्यकता रहेको डुडिया मोटरेवल पक्की पुल निर्माणका लागि गण्डकी प्रदेश सरकारबाट श्रोत विनियोजन भइसकेको जानाकारी गराउदै समय सिमा भित्र पुल निर्माण कार्य सम्पन्न गर्न आवश्यक सहयोग, सहजीकरण र समन्वय गरिने छ। त्यस्तै सिलिखेत चनौटे मोटरेवल पुल निर्माणको लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडी वढाइनेछ भने अन्य सम्भावित स्थानमा मोटरेवल पुलको सम्भाव्यता अध्ययन, डिपिआर गरि निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ।
- काठेखोला गाउँपालिका अन्तरगत पर्ने भिमापोखरा, धम्जा, तंग्राम, बिहुँ, लेखानी हुदै रेश सम्म जोड्ने रिडरोड सडक खण्डको स्तरोन्नतिका लागि आवश्यक पर्ने श्रोतका लागि संघिय एवम प्रदेश सरकार संग आवश्यक पहल गरिने छ।

सिंचाई :

- काठेखोला गाउँपालिका भित्रका खेतियोग्य जमिनमा कृषि उतपादन बृद्धि गर्नका लागि साना तथा मझौला सिंचाइहरूको व्यवस्थापन गरिनेछ।
- गाउँपालिका क्षेत्रको सिंचाई सम्भाव्यता अध्ययन गर्दै परम्परागत रुपमा सञ्चालित कुलोहरूलाई मर्मत संहार गर्दै आधुनिकिकरण गरी नयां सरचनामा रुपान्तरण गर्न पहल गरिनेछ।

भवन तथा शहरी विकास :

- काठेखोला गाउँपालिकाको १३ औं गाउँसभा मार्फत निर्णय गरि “आफ्नै कार्यालय, सुगम र व्यवस्थित सेवा प्रवाह” भन्ने उद्घोषसंगै उत्साह र उमंगका साथ आ.व.२०८०/०८१ मा जग्गा व्यवस्थापन गरि काठेखोला गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन निर्माण कार्यको प्रारम्भ गरिने छ। गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन एकिकृत सरकारी डिजाइन अनुसार निर्माण गरिनेछ। आ.व.२०८०/०८१ मा पालिका स्तरिय अस्पताल र बहुउद्देशिय सभाहल र प्रहरी चौकीको भवन समेत टुंगो लगाई निर्माण कार्य शुरु गरिनेछ।
- वडा कार्यालय भवन निर्माणको कार्य सम्पन्न गरि आफ्नै वडा कार्यालय मार्फत सेवा प्रवाह गरिरहेका वार्ड कार्यालयहरूको आवश्यकिय संरचना निर्माणका लागि व्यवस्था मिलाइने छ। भने वाँकी वडा कार्यालयको भवन निर्माणको व्यवस्थापन मिलाइने छ भने सञ्चालित वडाको प्रशासनिक भवन सुधारको कार्य गरिनेछ।

- काठेखोला गाउँपालिकामा स्थापना भई उच्च शिक्षाको सेवा प्रवाह गरिरहेका भिमसेन क्याम्पस र अमर क्याम्पस विहुको भवन मर्मत सम्भार तथा पुर्वाधार निर्माणका लागि विशेष पहल गरिनेछ ।
- पालिकामा निर्माण हुने घरहरूको लगत राख्ने व्यवस्था कच्चा घर निर्माण पूर्व दर्ता गर्ने र पक्का घरहरूका लागि नक्सा पास गरेर मात्र संरचना बनाउने नीतिलाई कडाईका साथ थालनी गरिनेछ ।
- शहरोन्मुख बजार क्षेत्र तथा गाँउहरूलाई व्यवस्थित वसोवास स्थल तथा व्यवस्थित आवास क्षेत्रको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ ।
- काठेखोला गाउँपालिका भित्र अब बन्ने संम्रचनाहरूलाई व्यवस्थित गर्न व्यक्तिगत आवासहरूको व्यवस्थापनका लागि पक्की घर बनाउदा अनिवार्य नक्सापास गर्ने, अन्य कुनै घर टहरा निर्माण गर्दा गाउँपालिकाको स्वकृति लिने र हाल कायम रहेका घरहरूको अभिलेखिकरणका लागि सुचिकरण गर्ने नीति लिइने छ ।

उर्जा :

- विद्युतिय सामाग्री प्रयोगको वातावरण निर्माण गरि यस क्षेत्रमा हुने ग्यासको आपूर्तिमा नियन्त्रण गर्दै लगिनेछ । त्यसका लागि काठेखोला गाउँपालिकामा इण्डक्सन चुलो, गोवर ग्यास लगायतमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- विद्युत प्रशारण लाइन तथा शाखा लाइनहरूको सुदृढिकरणमा जोड दिईनेछ ।
- विपन्न नागरिकहरूको विद्युत मिटर जडान तथा शुल्क व्यवस्थापनमा समेत सघाइनेछ ।
- वायो ग्यास निर्माणका लागि प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- विद्युतिय चुलो प्रयोगमा प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

संचार :

- काठेखोला गाउँपालिकाको सुचना संचारलाई प्रभावकारी बनाउन सुचना तथा संचार प्रविधिमा व्यापक सुधार गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- काठेखोला गाउँपालिकाको विकास, परिवर्तन र समृद्धिका लागि हुने र भए गरेका गाउँपालिकाको सुचना, कार्यक्रम तथा हरेक गतिविधिहरूलाई आम नागरिकहरूको विचमा पुराउने अभिप्रायले विगत वर्षहरू देखि नै सञ्चालनमा ल्याइएको **काठेखोला गतिविधि** र **काठेखोला सन्देश** कार्यक्रम प्रकाशन तथा प्रकाशन लाई यस वर्ष पनि आवश्यक बजेट सहित निरन्तरता दिइने छ । साथै अन्य छापा तथा विद्युतिय संचार माध्यमको समेत उच्चतम प्रयोग गरि नागरिकहरूलाई सुसुचित गरिने कार्यमा विशेष ध्यान पुराइने छ ।

8. वन, वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन :

मानव जीवनमा आईपर्ने विभिन्न प्रकारका विपद प्रकोप लगायत विपद व्यवस्थापनलाई सहजीकरण गर्न विपद व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित गर्दै विपद व्यवस्थापन कार्यविधी तयार गरि सामान्य भएपनि राहत उपलब्ध गराउदै आईरहेका छौं भने विपद प्रतिकार्य योजना समेत निर्माण गरि विपद व्यवस्थापनलाई अझ थप व्यवस्थित बनाउन सफल भएका छौं ।

- काठेखोला गाउँपालिकाको विपद व्यवस्थापनमा जोड दिदै चत्याडबाट हुने जनधनको क्षतिबाट हाम्रा नागरिकहरूलाई सुरक्षित राख्न काठेखोला गाउँपालिकाका सबै वार्डहरूमा सञ्चालन हुनेगरि गण्डकी प्रदेश सरकारसंगको सहकार्यमा चत्याड प्रतिरोधी परियोजना (लाइटनिङ ऐरेस्टर कार्यक्रम) सञ्चालनमा ल्याइएको छ । यस कार्यक्रमबाट हाल गाउँपालिका भित्रका सामुदायिक विद्यालय र स्वास्थ्य चौकीहरू गरि १४१ संस्थाको २४१ वटा भवनहरूमा प्रयोगमा ल्याइने छ ।

- 'जहाँ विपद त्यहाँ काठेखोला' को अवधारणाका साथ स्थापना भएको गाउँपालिका स्तरीय विपद कोष सञ्चालनलाई थप व्यवस्थित गरि सञ्चालन गरिनेछ ।
- विपद व्यवस्थापनका लागि खोज उद्धार टोली, दुर्त प्रतिकार्य टोली, दुर्त लेखाजोखा टोली गठन गरि उनिहरुलाई तालिम तथा प्रशिक्षणको व्यवस्था गरिने छ साथै खोज उद्धार सामाग्रीहरु समेत व्यवस्थापन गरि पालिका स्तरमा आपतकालिन कार्यसञ्चालन केन्द्र मार्फत र वडा स्तरमा रहेका विपद व्यवस्थापन समितिलाई परिचालन गरि विपद व्यवस्थापनको कार्य व्यवस्थित बनाईने छ ।
- हामीले बनाउने नयाँ र बलियो सम्रचनाहरु निर्माणका लागि सिकर्मी तथा डकर्मीहरुलाई उचित सीप तथा तालिमको व्यवस्थापन गरिने छ ।
- विपद पूर्वतयारी तथा प्रतिकार्य योजना अद्यावधिक गरि पुस्तकको रुपमा प्रकाशन गरिने छ ।
- सम्भावित विपदबाट सुरक्षित हुने उपाय बारे विद्यालय स्तरमा पुगी सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ । साथै पुर्व सुचनाका आधारमा समुदायलाई सतर्कता अपनाउन सुचना समप्रेणका लागी पनि आवश्यक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- विभिन्न प्रकारका विपदलाई नजिकबाट बुझ्न र यसबाट जोगिनका खातिर समुदाय स्तरमा विपदको अभ्यास नमुनाहरु प्रदर्शन गरिने छ ।
- काठेखोला गाउँपालिकाका हरेक वडाहरुमा एक भन्दा बढी बहुउपयोगी पोखरीहरुको निर्माण गरिने छ ।
- वातावरण संरक्षणमा जोड दिई सामुदायिक विद्यालयहरुसंग सहकार्य एवम समन्वय गरि वातावरण संरक्षणका लागि कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- विपद व्यवस्थापन तथा प्रतिकार्यका लागि छिटो छरितो र सहज बनाउन आवश्यक सामाग्री खरिद गरि व्यवस्थापन गरिने छ ।
- वातावरण संरक्षण, जलवायु परिवर्तन लगायतका विषयमा जनस्तरमा चेतना अभिवृद्धि गरि अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- यस क्षेत्रमा रहेका पानीका मुहान संरक्षण, जलाधार संरक्षण, जलाशययुक्त पर्यटन पुर्वाधार निर्माण गरि जलचरहरुको संरक्षण गरिनेछ ।
- खोला, खाल्सा, खाली प्रतिजग्गा तथा सार्वजनिक स्थलमा भएको अतिक्रमणलाई हटाई त्यस्ता स्थानहरुलाई सार्वजनिक प्रयोगमा ल्याइनेछ ।

५. संस्थागत विकास तथा सेवा प्रवाह :

नागरिकहरुको कामलाई छिटो छरितो र सहज बनाउन, गाउँपालिकाको सुशासन र सेवा प्रवाहलाई थप व्यवस्थित गर्न काठेखोला गाउँपालिकालाई डिजिटल गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्दै कार्यालयमा हुने सबै कामहरु सफ्टवेयरको माध्यमबाट सम्पादन हुदै आएका छन । आगामी वर्ष देखि काठेखोला गाउँपालिकाको कार्यालय र प्रत्येक वडा कार्यालयमा दर्ता चलानी समेत अनलाइन मार्फत गरिदै आएको छ । सुचना प्रविधिको प्रयोग मार्फत छिटो छरितो र पारदर्शिता सहितकको सेवा प्रवाह गरिएको छ ।

- काठेखोला गाउँपालिकाको सुशासन र सेवा प्रवाहलाई छिटो छरितो र सर्वसाधारण नागरिकहरुको पहुँच बृद्धि गर्न नागरिक सहायता कक्ष व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह एवम कार्य सम्पादनलाई छिटोछरितो, प्रविधिमैत्री, पारदर्शी र गुणस्तरीय बनाउन सूचना तथा प्रविधिको अधिकतम उपयोग गरि नागरिकहरु खुसी हुनेगरी सेवा प्रवाहमा जोड दिइने छ ।

- नागरिक वडापत्र निर्माण गरि पालिका र वडा कार्यलयमा राखि नागरिकहरुको सुचनाको हकको सुनिश्चितता गर्दै सेवा प्रवाहलाई चुस्त दुरुस्त बनाइनेछ ।
- “हाम्रो समस्या, हाम्रो समाधान” भन्ने नीति अवलम्बन गरि गाउँपालिका भित्रको न्याय सम्पादन व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउन वार्ड स्तरमा मेलमिलाप कर्ताहरु उत्पादन गरिसकिएको र वहाँहरुलाई वडा स्तरका मेलमिलाप केन्द्रमा समाहित गरि न्याय सम्पादनलाई थप व्यवस्थित गरिने छ साथै मेलमिलाप कर्ता पुर्नताजगी तालिम समेत सञ्चालन गरि मेलमिलाप कर्ताहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ ।
- न्यायीक इजालस कक्ष निर्माणको काम भइहेको र त्यसलाई अझै थप व्यवस्थापन गरीनुका साथै वडा स्तरमा वडा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरि न्याय सम्पादनका कार्यलाई अझै व्यवस्थित बनाईने छ ।
- यस पालिकाको न्यायीक समितिमा यस वर्ष जम्मा चार वटा मुद्दाहरु दर्ता भएको र जसमध्ये एउटा मुद्दा मेलमिलापको माध्यमबाट फर्च्युट गरिएको र अन्य मुद्दाहरु न्यायस सम्पादनको प्रक्रियामा रहेको रहेको जानाकारी गराउदछु ।
- काठेखोला गाउँपालिकाको न्याय सम्पादनलाई व्यवस्थित गर्न यस वर्ष मेलमिलाप कर्ता उत्पादन सम्बन्धि तालिम सञ्चालन गरि २२ जना मेलमिलापकर्ताहरुलाई सुचिकृत गरिएको जानाकारी गराउदछु ।
- काठेखोला गाउँपालिकालाई डिजिटल गाउँपालिकाको रुपमा विकास गर्नेगरि काम भएको र यसलाई पुर्णता दिन विशेष ध्यान पुराइने छ । पालिका भित्रका शाखा, वडा कार्यलय, मातहतका कार्यालयहरुलाई काम कार्यमा प्रभावकारी ढंगले कार्यसम्पादनका लागि भौतिक संरचना, मानविय संसाधन र संचालन क्षमताको विकास गरिनेछ ।
- अनलाइन प्रविधिमा व्यक्तिगत घटना दर्ता, राजश्व संकलन, योजना व्यवस्थापन, लेखा प्रणाली सफ्टवेयरको माध्यमबाट गरिदै आएकोमा त्यसलाई निरन्तरता दिदै डिजिटल साक्षरता अभियान समेत सञ्चालन गरिनेछ ।
- यस पालिकाका विविध विषयमा नागरिकहरुको चासो र गुनासो सुन्न र सम्बोधन गर्नका लागि अन्तर संवाद तथा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ ।
- यस पालिकाको राजश्वलाई व्यवस्थापन गर्न करमा नियन्त्रण, करको दायरामा वृद्धिको नीति लिइनेछ । राजश्व संकलन तथा परिचालनका सन्दर्भमा नियमित अनुगमन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको आर्थिक गतिविधि तथा शुसासनका लागि सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति, लेखा समिति र शुसासन समितिलाई क्रियाशिल बनाइनेछ ।
- जनप्रतिनिधि, कर्मचारीहरुको क्षमता अभिवृद्धि गर्न विभिन्न प्रकारका तालिमहरु सञ्चालन गरिने छ । त्यसैगरि कानुनी अभिमुखिकरण, अन्तरसम्वाद कार्यक्रम, सुचना प्रविधि र वडा सचिवहरुको लागि कर सम्बन्धि तालिम समेत सञ्चालन गरिने छ ।
- आगामी आ.व.मा प्रत्येक वार्डमा टोल विकास समिति कार्यविधि तयार गरि गठन गरि टोल विकास समिति गठन गरिने छ ।
- वित्तिय अनुशासन र शुसासनमा प्रतिवद्ध भै हाम्रो यो कार्यअवधिलाई जनताहरुले अनुभुत गर्ने गरि शुसासन युक्त पालिकाका रुपमा विकास गरिनेछ ।
- आगामी वर्ष आवश्यक पर्ने ऐन, नियम, कार्यविधिहरु निर्माण भएको अवगत गराउदै ऐन नियमावली र कार्यविधिहरुको समायुक्तुल शंसोधन गरिदै लैजाने र आवश्यक पर्ने अन्य ऐन, नियमावली र कार्यविधिहरु निर्माण गरि कार्यन्वयन गरिनेछ ।

- नागरिक सन्तुष्टिको सर्वेक्षण गरि प्राप्त सुझावको आधारमा क्रमशः सेवा प्रवाहको मानकहरूलाई सुधार गर्दै लगिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सम्पूर्ण सेवा प्रवाहलाई वडा स्तरमा पुगी सेवा दिन एकिकृत घुम्टी शिविर सञ्चालन गरिने छ ।
- योजना उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी एवम सदस्यहरूका लागि योजना सञ्चालन सहजीकरण तालिम सञ्चालन गरि क्षमता अभिवृद्धि गरिने छ । साथै योजना सहजीकरण पुस्तिका, अनुसुची फारमहरू प्रकाशन समेत गरि उपभोक्ताहरूलाई सहजता प्रदान गरिने छ ।
- यस गाउँपालिका भित्र रहेका सार्वजनिक महत्वमा रहेका सम्पदाहरूको तथ्याङ्क संकलन गरि अभिलेखिकरण गरिने छ ।
- आन्तरिक तथा अन्तिम लेखा परिक्षणवाट औल्याइएका बेरुजु फञ्छ्यौटलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ ।

अन्तमा, आम नागरिकहरूका ओठमा मुस्कान र मनमा खुसी भर्ने गुणस्तरीय सेवा र शुसासन प्रवाह गर्दै यस गाउँपालिकाको विकास, परिवर्तन र समृद्धिमा सधैँ सक्रिय र क्रियाशिल रहदै सिर्जनात्मक एवं रचनात्मक ढंगले काम गर्ने प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछु । काठेखोला गाउँपालिकाको आ.व.०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम माथी रचनात्मक राय, सल्लाह, सुझावको भारी अपेक्षा गर्दछु । हाम्रो पालिका, राम्रो पालिका निर्माण गर्नका लागि यहाँहरूको सक्रिय सहभागिता र सहकार्यका लागि सबैमा हार्दिक अपील गर्दै यस कार्यमा राजनैतिक दल, जनप्रतिनिधी, शिक्षक, कर्मचारी, संचारकर्मीहरू र आम नागरिकहरूलाई काठेखोला गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र यस पछि आउने बजेट तथा कार्यक्रमका साथै विकास योजना २०८०/०८१ को सफल, सार्थक र प्रेरणादायिक कार्यान्वयनको लागि सबैको सक्रिय सहयोग एवं भूमिकाको अपेक्षा गर्दै यहाँहरू सम्पूर्णमा हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु । धन्यवाद ।

१० असार २०८०

.....
राजु थापा
 अध्यक्ष

S